

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Ove Sæbø	FA - C51	16/248

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
013/2017	Formannskapet	PS	31.01.2017
	Kommunestyret	PS	

Tilrettelegging helleristingar inkl. fysiske tiltak v/ Mostraumen

Forslag til vedtak:

Modalen kommune vedtek å gjennomføre tiltak som omhandlar fysisk tilrettelegging rundt helleristingspunkt v/ Mostraumen. Dette inneber skilting, tilrettelegging av parkeringsplass for båthamna samt bearbeiding og sikring av helleristingspunktet. Prosjektet er eit samarbeid mellom Hordaland fylkeskommune, grunneigar og Modalen kommune. Det vert løyvd inntil kr. 95 000,- i føreslegne investeringar finansiert gjennom næringsfondet.

Årlege driftskostnadar på kr. 14 000,-er lagt inn i kulturbudsjettet.

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Hordaland fylkeskommune har fått kr. 300 000,- i støtte til å utvikle ein app som skal gjere bergkunst/helleristingar meir/digitalt tilgjengeleg for publikum. Helleristingane ved Mostraumen vart peika ut som eit mogleg pilotprosjekt kor utviklinga kunne finne stad. Det var etablert ein dialog mellom Hordaland fylkekommune v/ Fylkeskonservatoren og Modalen kommune kor kommunen vart oppfordra til å ta del i prosjektet.

Kommunen sin innsats er knytt til fysisk tilrettelegging på staden, samt drift/hosting av server.

Vurdering

Slik skildrar utviklaren prosjektet:

Hordaland fylkeskommune, i samråd med sine underavdelinger og partnere, ønsker å gjøre helleristingene på Mostraumen tilgjengelig for publikum på en ny og moderne måte. Ved bruk av moderne teknologi med høy nøyaktighetsgrad ønsker man å la publikum få se og ta del i noe man

ellers måtte hatt spesielle natur- og lysforhold og/eller fagkunnskap for å se detaljer i.

Hvordan blir et besøk ved Mostraumen i fremtiden?

Når brukeren starter den nye applikasjonen vil en få opp indikatorer på skjermen som leder bort til helleristningene. Kartet og veiledningene gjenspeiler avstanden til stedet, slik at man vil få en helt annen visning om man er 100 meter unna enn om en befinner seg i Bergen sentrum.

Vel fremme ved Mostraumen får man instruksjoner om å holde opp den mobile enheten og peke den mot fjellveggen, slik at det innebygde kameraet og ulike måleinstrumentene kan gjøre jobben sin med å lete frem helleristningene. Når man omsider fanger disse på kamera vil man kunne se det som for det nakne øyet nesten er usynlig, i aller høyeste detalj. Brukeren kan velge å manipulere helleristningen på skjermen med fingertuppene for å zoome eller snu på kunstverket. Når man er ferdig hopper bildet tilbake til vanlig visning av kamera med visning av fjellveggen bak.

Det er også meningen at man skal kunne lese tilgjengelig informasjon om de ulike helleristningene samtidig som at applikasjonen har linker til eventuelle referansenettsider og eventuelle andre viktige tilknytninger.

Modalen kommune har i samarbeid med fylkeskommunen høve til å trekke fram og aktualisere bergkunsten i Mostraumen. Dette vil kunne bli eit av fleire kulturpunkt som styrkjer Modalen sitt omdøme. Samstundes har det høg kulturhistorisk verdi å ta vare på minner frå fortida. At bergkunsten også kan gjerast tilgjengeleg gjennom ny teknologi (pilotprosjekt) opnar opp for langt fleire enn i dag.

Pilotprosjektet legg til rette for IOS - ikkje Android. Årsaka er at ei plattform måtte velgast på grunnlag av avgrensa sum (kr. 300 000,-). Utviklar peiker på at det er færre brukarar av IOS, men at bruken av Ipad er større, og at ein difor har valgt dette som løysing. Dersom prosjektet vert ein suksess er det berre økonomi som evt. stoppar utvikling av Android plattform.

30. nov. 2016 var utviklar på staden og gjorde omfattande laserskanningar. Rådmannen opplever at dette er ein særskilt aktuell veg å gå for å løfte fram og sikre merksemd rundt helleristingane, samt bidra til at dei også i framtida vil engasjere publikum. Det er òg positivt at Modalen kommune er valgt som pilotkommune for ei slik digitalisering. Det er fleire helleristingspunkt i regionen/landet, men ikkje alle klarer å aktualisere desse / gjere dei tilgjengelege.

Dersom Modalen ikkje ynskjer å ta del i prosjektet vil likevel teknologien verte utvikla. Me har p.d.d. ikkje forplikta oss til å ta del.

For at Modalen kommune skal kunne ta del i prosjektet er me avhengige av eit godt samarbeid med grunneigar. Kultur- og utviklingssjef hadde eit møte med Einar Farestveit 24. oktober 2016 kor saka vart drøfta. Farestveit var særskilt positiv til prosjektet. Som grunneigar var han samstundes oppteken av at nokre forhold måtte tilretteleggjast på kaiområdet. Dette er å forstå som forutsetningar for å kunne gå vidare med prosjektet:

- Det må tilretteleggast for innramma parkeringsplass for brukarar av båthamna (16 plassar) slik at desse ikkje kjem i konflikt med besøkande til bergkunsten. Det må setjast opp skilt kor det vert varsla om privat parkering. Grunneigar foreslo rundstein rundt det aktuelle området. Skisse må avklarast med grunneigar. Vurderinga er at det er tilstrekkeleg med areal på kaien til å legge for rette for slik innramming av parkeringsplass. I tillegg må ein sikre tilgang for brøytebil. Kostnad: ca. kr. 50 000,-.

Grunneigar er oppteken av at bergkunsten vert tilstrekkeleg sikra i forhold til skade/hærverk. Dette er også i fylkeskommunen og kommunen si interesse m.a. gjennom sikringszone på 5 m rundt. Her foreslo grunneigar også bruk av rundstein. Kostnad ca. kr. 15 000,-.

I tillegg ynskjer grunneigar at slaghol o.l. i vegen frå fylkesveg og ned til kaiområdet vert utbetra.

Kostnad ca. kr. 5 000,-

Andre kostnader:

Det vil vere behov for informasjonsskilt ved helleristingane (inkl. instruksjonar om bruk), etablering av referansepunktmarkørar, samt eit plate/steinpunkt å stå på. Kostnad ca. kr. 23 000,-.

I tillegg vil det vere behov for skilting ved fylkesveg og ned til helleristingane. Dette er ein dialog mellom fylkeskommunen og Vegvesenet.

Det vil verte ein årleg kostnad for Modalen kommune på ca. kr. 14 000,- å hoste (serverdrift) løysinga.

Budsjetterte investeringskostnader vil verte omlag kr. 93 000,-.

Desse kostnadane er foreslått finansierte gjennom Modalen kommune sitt næringsfond. I retningslinene for næringsfondet er det lagt til grunn at løyvingar frå fondet kan nyttast til *marknadsføringstiltak for å gjere Modalen kommune sine tilbod kjende både mellom egne innbyggjarar og folk utanfor kommunen*. I tillegg innanfor *reiselivsmarknadsføring*.

Modalen treng å styrkje omdøme og kunne ha kulturelle besøksmål som kan generere aktivitet. På dette viset byggjer me opp ulike sider ved kommunen som skal gje den merksemda som gjer at fleire finn kommunen attraktiv både å besøke, men og å vurdere å busetje seg i.

Årlege driftskostnader er rekna til om lag kr. 14 000,-. Desse kostnadane er foreslått tatt inn i kulturbudsjettet.

Konklusjon

Det vil vere mange ulike innfallsvinklar for å styrke kommunen sitt omdøme og sikre gode marknadsføringstiltak. Dette tiltaket har kulturhistorisk forankring, noko som kan tyde at det er eit varig tiltak som vert investert i og løfta fram. Dersom me vel å ta del i prosjektet er det eit signal om at Modalen kommune er ein kommune som tek vare på sine fortidsminne og sikrar tilgang for mange fleire, samt styrker dei for ettertida. Det er også eit interessant aspekt ved prosjektet at ein knyter helleristingane opp imot digital utvikling. Det styrker Modalen sitt omdøme innanfor IKT-utvikling og korleis ein tek dette i bruk på fleire/nye vis.

På eit seinare tidspunkt kan den digitale utbygginga av helleristingane også byggast vidare. Me syner ei aktiv tilnærming til eit spennande utviklingsområde. Modalen kommune er i framkant.

Formannskapet - 013/2017

FOR - behandling:

Kultur- og utviklingssjef Ove Sæbø orienterte om saka.

Samrøystes

FOR - vedtak:

Modalen kommune vedtek å gjennomføre tiltak som omhandlar fysisk tilrettelegging rundt helleristingpunkt v/ Mostraumen. Dette inneber skilting, tilrettelegging av parkeringsplass for

båthamna samt bearbeiding og sikring av helleristingspunktet. Prosjektet er eit samarbeid mellom Hordaland fylkeskommune, grunneigar og Modalen kommune. Det vert løyvd inntil kr. 95 000,- i føreslegne investeringar finansierte gjennom næringsfondet.

Årlege driftskostnader på kr. 14 000,- er lagt inn i kulturbudsjettet.